

Kuyper heeft be-
standpunt
an Proosdij eens
n de Schrift
e „complex van
de volgende be-
van Dr Popma
ethos, tusschen
nders weer ge-
kans toegekend

s bezwaar. Wij
te andere vraag:
nkkelijk of even
alleen de Schrift
lijk en met ge-
vraag „hoe het
d op de vraag,
ere vraag: wat
lerkens te ver-
„geloof“ te
kenmanie-
K. S.

n en liturgische
structie en uit-
worden aan de
zijn opgekomen.
de pluriformi-
leering voor en
eringen van het

r kort geduurd,
ie.

is nil nisi vere,
wordt redacteur
te bewaren en

ilder gezien in
el pijlen voor
ten. Men heeft
ator zoo nega-
aanmerking?

ar des Woords
idertekenings-
Voord: „gelijk
laartegen strij-
orzeide synode
zullen tegen-

ns eerst afbre-

nieuwe opvat-
t der waarheid

en en dan Karl
over heel het

maak je toch
Geref. Kerken
lacteur van de

er Karl Barth
fte tegen (dat
wat te waar-
Schilder nam
verd het eerst

geklommen of
lat rammeld
Schilder in het

e groote theo-
en lijnen; Ba-
likke, met een

kelen over de
rede over „Al-

imel. Het was
rting zijn.

orde, verzette
ik er al van,
nieuw gerecht

ik mijn bezit,
rijs gaf, maar
atic“ straalde,
eloos geld bij

juichte ik bij
bij het lezen
„Kom, Heere
m over het

ig open voor
„Reformatie“
voor Schilder,

Smit zal de S.D. wel op de hoogte gebracht hebben en H. H. Kuyper begreep blijkbaar niet de eschatologische ontboezeming.

De kerken kwamen samen in synode en H. H. K. spreekt van dwalingen erger dan vóór '26 en Hepp van deformatie. En inderdaad, er dreigde deformatie, maar van welken kant?

Hepp zag ze bij de Wijsbegeerte der Wetsidee en bij Schilder. In de commissie werd Schilder beklagde.

Het was een gunstige tijd voor deformatie. De kerken weten van niets. De „Reformatie“ verdwenen, de redacteur mag geen pen in den inkt doopen.

Heeft God vergeten genadig te zijn? Heeft Christus Zijn kerk vergeten?

Nee, o neen. De vrijmaking kwam. Nederland werd vrij. Schilder kon uit zijn schuilhoek te voorschijn komen, de „Reformatie“ verscheen weer, de strijd tegen de deformatie werd hervat.

Vijf jaren al komen de kolommen, 8 in getal weer in de huiskamer van velen: de Redacteur kon weer in zijn harnas kruipen, de pijlen vlogen door de lucht.

De „Reformatie“ had de reformatie te verdedigen en het recht en den plicht der vrijmaking tegen de beschuldiging van scheurmaking.

Andermaal toch werden de kerken gebracht onder het juk der synode, die zich gezag toeschreef, dat ze niet had.

Die verdediging moest tegelijk aanval zijn. Verdedigen was aanvallen en aanvallen was verdedigen.

Schilder in het harnas. Ziet eens goed, heel goed en dan ziet ge in zijn hand ook den troffel; hij bouwt tegelijk.

De critiek was niet alleen negatief, ze was ook positief. Als Schilder het leerstuk der Gemeene Gratie van Kuyper en zijn volgelingen bestrijdt, geeft hij aldoor ook lijnen voor de schriftuurlijke beschouwing van dit vraagstuk.

De theologie moet verder; kijkt ze af van de Schrift, dan moet ze terug; staan de muren scheef, ze moeten afgebroken worden en onmiddellijk vangt de nieuwbouw aan.

Dat is: De „Reformatie“ heeft niet alleen afgebroken, maar ook het bestek gegeven voor den wederopbouw.

Moge de tijd nu gekomen zijn om meer den troffel te hanteeren. Natuurlijk komt de tijd nimmer, dat het zwaard voor goed in de schede kan gestoken worden. Dat is de belofte voor de eeuwigheid.

Ik schreef meer den troffel. Ook moet de „Reformatie“ niet denken, dat zij ooit klaar komt.

Zestig jaar ga ik nu al mee en toen ik de kerkelijke

SCHISMA.

Men kan een broke pot noch wel te zamen smeeren,
Maer menschen niet. Ay my, kost ick dit jammer
[keeren.

J. v. d. VONDEL, Leeuwendalers,
1646—1647, II 209

wereld inkeek, zag ik problemen, veel problemen. En nu, nog meer en nog meer vragen en nog meer dwalingen.

Het pogen echter geve ze nooit op. De strijd kan nimmer gestaakt worden en wij zelf begrijpen nog niet welke de lengte en breedte is van de liefde Gods in Christus.

De H. Schrift is zeer rijk en al het goud is nog niet uit de mijn opgedolven. De redacteur van De Reformatie is een harde werker en hij en zijn medewerkers zullen ongetwijfeld als mijnarbeiders in de diepe schachten afdalen om het goud naar boven te brengen.

Nu hebben vele lezers van dit weekblad den wensch, dat met name de redacteur daartoe nog lang gespaard en bekwaamd worde en zij vermeten zich daar nog een wensch aan toe te voegen, n.l. dat hij zoo schrijve, dat zijn lezers het wat gemakkelijker lezen en in zich opnemen kunnen.

Zijn zinnen zijn soms zoo lang en ingewikkeld.

Zou hij niet kunnen? Ik geloof wel. In de laatste maanden had ik het voorrecht hem te hooren preeken. En mij trof dat hij diep gedoken had in de diepten der Schrift en op eenvoudige wijze, met klare woorden ons het gevondene meedeelde, vrij ook van dor intellectualisme. De menschen kregen, zooals we dat vroeger noemden, ook wat voor hun hart. Met groote waardeerung voor wat de „Reformatie“ ons bood, blijven er wenschen over.

Doch al kan de „Reformatie“ niet op volmaaktheid aanspraak maken, gelijk niets en niemand op aarde, ik dank God voor wat Hij ons daarin gaf.

Ik zie de gave van oorspronkelijkheid en groote denkracht van prof. dr. K. Schilder en bid, dat hij zijn veelomvattenden arbeid nog lang moge voortzetten tot heil van Christus kerken, die hij en ik liefhebben.

H. MEULINK

(op verzoek van mijn collega's in Enschede).

De beteekenis van „De Reformatie“ voor eenzamen en verstrooiden

Toen de Hoofdredacteur mij vroeg, of ik vanuit Zuid-Afrika ook een artikel wilde schrijven voor het Jubileumnummer, heb ik niet alleen zulk een artikel in mijn hart toegezegd, maar ook het onderwerp, waarover ik zou schrijven, stond onmiddellijk voor mij vast. Ge vindt het hierboven.

Nu ik voortdurend op reis ben, kom ik telkens weer onder den indruk van den grooten geestelijken rijkdom, waaronder men in Holland door de genade des Heeren nog steeds leven mag. Er is waarschijnlijk geen land ter wereld te bedenken, waar men over zooveel geestelijke schatten en zoo grooten rijkdom beschikt. We zijn aan ons bezit maar al te gewend geraakt. Het is daarmee, als in den oorlog, toen de dagen van de voedselschaarste er waren. We hadden alles, wat ons hart begeerde, en we genoten ervan, zonder meer iets te verstaan van het wonder van Gods voorzienige zorg daarin. We vernietigden zelfs groote voedselvoorraden. Deze parallel wil ik trekken: we beseffen veel te weinig van den grooten rijkdom, dat we een blad als „De Reformatie“ kunnen hebben. We klagen wel eens over moeilijke artikelen. We vinden misschien sommige artikelen wat zwaar. We moeten ons inspannen. Andere artikelen zijn ons misschien wat te lang.

Voor „De Reformatie“ moet je nu eenmaal gaan zitten. Zouden we den HEERE niet eens hartelijk gaan danken voor de mogelijkheid van het bestaan van zulk een blad? In allerlei opzicht zijn de meeste volkeren dezer wereld zulk een stadium al lang voorbij. Waar de valsche kerk haar triumpfen viert, daar kan zulk een blad niet meer bestaan. Niet alleen, omdat men daar geen belangstelling meer voor heeft, maar ook, omdat de menschen het daar werkelijk niet meer lezen kunnen. We vergeten maar al te vaak, dat, als wij het licht verwerpen, het oordeel des Heeren dan is, dat de HEERE het licht WEGNEEMT. Waar men den kandelaar niet laat lichten, daar raapt de Heere den kandelaar weg. Het is geen wonder, dat vele synodocraten „De Reformatie“ niet meer lezen KUNNEN: de Heere heeft hun oogen verblind: is bezig naar Zijn Woord hun een kracht der dwaling te zenden. Als we dat alles zoo zien, dan zullen we niet zoo gemakkelijk de inspanning meer schuwen om „De Reformatie“ te lezen. Ik zeg vanzelf niet, dat het eisch des Heeren is, dat we op „De Reformatie“ geabonneerd zijn — wij zijn nu eenmaal niet het volk van de bindingen — maar het is wel zoo, dat de Heere in zijn oordeel zal

tikel 27, 28 en 29 van de geloofsbelijdenis. We zijn daar als verstrooiden even sterk aan gebonden als de menschen in Holland. We zullen ook in den vreemde alleen uit het Woord kunnen zien, wat de kerk is. Het groote gevaar is, dat zoovele verstrooiden en eenzamen gaan leven uit de praktijk; maar de praktijk laat ons dingen zien, maar verklaart en opent ons nimmer den weg. Ik noem de kwesties, die samenhangen met het sociale probleem. Natuurlijk, — de artikelen van Groen zijn vooral van beteekenis voor de Hollandsche situatie, maar ze laten toch overal zien de werkelijkheid van het sociale en economische leven, waarin de afvallige wereld gekomen is. We kunnen dan niet meer aan de vragen voorbij. We weten, dat we ook in den vreemde ons leven onbeaamt hebben te bewaren naar het Woord des Heeren en dat we ook daar zullen hebben te rekenen, dat er een tijd komt, dat niemand meer zal kunnen koopen of verkoopen, dan die het merkteken van het Beest aan zijn voorhoofd of aan zijn rechterhand heeft. Ik noem de artikelen van Holwerda. Velen zouden door het wereldleven en de internationale verhoudingen niet zoo uit het lood geslagen zijn en worden, en zoo in hun maag zitten met de vraag, wat ze moeten doen, bijv. verhuizen of niet, als ze zich maar eens rekenschap wilden geven van wat Holwerda in die artikelen zegt. Ik accentueer nu de waarde van dat alles voor levens in de verstrooiing, waarin de geheele wereld hun tegen is. Er zijn er vandaag zoo velen, die leven als de verstrooiden, aan wie Jacobus zijn brief schreef, en dan nog geaccentueerd hierdoor, dat in het elfde uur van Christus' gang over de wereld de afval zooveel verder is voortgeschreden. Ik wil met dankbaarheid gewag maken van alles wat Schilder met zijn staf van medewerkers doet en gedaan heeft. Niet alleen worden zoo de problemen zuiver gesteld, maar de weg van het Woord wordt gewezen in den wirwar van dezen tijd.

Welnu: vele verstrooiden zijn den Heere dankbaar voor de hulp, die ze in hun worsteling van „De Reformatie“ hebben gehad. Ze zien er niet tegen op, zich te zetten tot lezen, en onderzoeken. Als ze zich hebben ingespannen vinden ze zich rijk beloofd.

Natuurlijk: er zijn ook de bedankjes. Men zie dat als een vrucht. Een blad als „De Reformatie“ sterkt je in den strijd of je vlucht. Een neutrale houding is hier haast onmogelijk. Velen willen zoo de problemen niet meer zien en ze bedanken, omdat ze geen tegenargumentatie aan het Woord ontleend hebben. Ze vinden zulk een blad te lastig. Het achtervolgt hen te veel. Het maakt, dat ze niet te verontschuldigen zijn. Ze zoeken vaak met den schijn van het geldargument de verlegenheid van de onwetendheid op. Ze gevoelen zich, als het blad niet meer komt veel rustiger, maar het is de rust van het kerkhof.

Vele anderen zijn rijk met dezen steun. In jaren van eenzaamheid weten ze zich daarin van den Heere vastgehouden, en bij de waarheid bewaard. Ze ontdekken de wereld, waarin ze leven. Daarin zien ze den koers, dien ze hebben te gaan. Ze worden bewaard in een wereld van afval. Ze weten zich getroost, als de nood van eenzaamheid en klein getal hen aanvalt.

En weet ge, wat dan zoo mooi is? Dit is vaak de reactie, als ze „De Reformatie“ lezen, dat ze tegen zichzelf en tegen elkander zeggen: ja, zoo hebben we het toch eigenlijk gezien uit het Woord des Heeren. Deze dingen wisten we al. Maar we konden het niet zeggen. We wisten er geen formuleering aan te geven. Ze zien hun eigen door den Geest en het Woord schriftuurlijke levensinstelling geformuleerd in vele artikelen. Ze konden er zoo moeilijk over praten, maar nu kan het een onderwerp van gesprek worden onder elkander met de kinderen.

Het is te hopen, dat „De Reformatie“ maar lang vele buitenlandse abonnees mag hebben. Het is een zegen en een kracht voor vele eenzamen en verstrooiden, ook onder de geëmigreerden. En gelukkig, het bezit, dat ze zoo van den Heere ontvangen hebben, kan niemand hun afnemen. Ze kunnen de bladen desnoods verbranden en de opgegaarde jaargangen aan de vlammen prijsgeven, maar het daaruit verkregen geestelijk bezit is een blijvend bezit, en het versterkt in het bewust genieten van het goed, dat nimmermeer vergaat.

Ik wil vanuit den vreemde den Hoofdredacteur van harte gelukwenschen met het Jubileum van zijn blad. Hij moge bij veel verguizing dezen dag met blijde feestgezangen viert om den grooten zegen, dien de Heere door zijn blad heeft willen geven, ook aan vele eenzamen en verstrooiden. Ik hoop zoo, dat de verstrooiden het hem ook eens zullen laten weten. Ook een Hoofdredacteur moet de broeders wel eens „zien“, om moed te grijpen. De Heere sterkt hem nog lang voor het voltooiën van zijn „Catechismus“, maar niet minder om van week tot week te blijven voortgaan met het zuiver trekken van de lijnen, waarlangs het persoonlijk leven in gemeenschap met de ware kerk des Heeren zich heeft te bewegen, vooral in deze in alle opzichten verworpen wereld. Natuurlijk — ik weet het — het blijft een werken en strijden ten deele; maar de Heere vervulle, óók wat dit deel van zijn veelzijdigen en prachtige arbeid betreft, het woord: over weinig hebt ge getrouwt willen zijn en ge zijt het ook geweest, welnu: Ik ga u, mijn op aarde geschorschten knecht, mijn door kerkvervolgers uitgeworpen knecht, hun tot beschaming en u tot eeuwige verwondering over veel zetten.

DEN BOEFT.